

Programmabegroting 2025 – 2028, eerste termijn Westlandse VVD

“De toekomst ziet er op veel terreinen goed uit. Het uitgangspunt blijft dat Westland een economisch sterke gemeente met kenmerkende dorpen is, waar mensen fijn wonen, werken, leren, sporten, recreëren en vrijwilligerswerk verrichten en waar ondernemers goed kunnen ondernemen.” Deze quote vinden we terug in de inleiding van de programmabegroting en hier kan de Westlandse VVD zich goed in vinden. Allereerst dus complimenten voor het college en de ambtenaren die keihard gewerkt hebben aan deze begroting. We vinden in de begroting een aantal investeringen terug die goed zijn voor Westland en de Westlanders: er wordt flink geïnvesteerd in de Flora Campus, in goede sport- en onderwijsvoorzieningen (o.a. het Vakcollege, de openbare basisschool de Hoogvlieger in Naaldwijk, uitbreiding van het sportpark in De Lier en sporten in de buitenruimte) en ook in de bereikbaarheid van Westland (denk hierbij aan de maatregelen voor betere doorstroming in Wateringen, goede fietspaden en de verkeersveiligheid). Tot slot juichen we de investeringen die gedaan worden om de positie van de glastuinbouw te verbeteren toe.

Maar...zoals het college zelf al aangeeft, ziet de toekomst er op ‘veel’ terreinen goed uit. Niet op alle terreinen dus en ook daar is de Westlandse VVD het met het college eens. De komende periode moeten er wat ons betreft bijvoorbeeld echt stappen gezet worden om de kosten in het sociaal domein beheersbaar te houden en moeten we echt aan de slag met het bouwen van betaalbare woningen. Er is echter meer en daarin nemen we u graag mee in onderstaande schriftelijke eerste termijn.

Een veiliger Westland

Digitaal veilig

Als wij het hebben over leefbaarheid binnen Westland, dan staat veiligheid hoog op de agenda van de Westlandse VVD. Naast onze veilige leefomgeving willen wij ook een veilige digitale omgeving. Dat begint vooral bij de inwoners en de bedrijven zelf. Wij moeten zelf kritisch en bewust gebruik maken van het internet, maar daarin kunnen wij, inwoners en ondernemers, van Westland best wat hulp van de gemeente gebruiken. **Hebben we als gemeente zicht op hoeveel Westlanders jaarlijks slachtoffer zijn van bijvoorbeeld whatsapp-fraude? Wat doet de gemeente om haar inwoners en bedrijven hier tegen te beschermen? In de gemeente Weert heeft men bijvoorbeeld onlangs nog een exclusieve informatieavond voor ondernemers georganiseerd over cybercriminaliteit. Ziet het college hier ook mogelijkheden voor om dit in Westland te organiseren?**

Digitaal opgelicht worden is het nieuwe fietsendiefstal. Naast het feit dat ook die hardnekkige fietsendiefstal hier telkens weer de kop opsteekt staan wij voor een veilige digitale samenleving.

Fietsendiefstal

Westland wordt geteisterd door fietsendieven. Vooral e-bikes zijn doelwit. Als de fiets echter niet verzekerd is, wordt er vaak geen aangifte gedaan en blijft het daadwerkelijke criminaliteitscijfer een “dark number”. De Westlandse VVD is van mening dat fietsen veilig gestald moet kunnen worden. Daarom vragen wij nogmaals aandacht voor bewaakte fietsenstallingen bij drukbezochte locaties zoals de dorpscentra, de Westlandse stranden en sportlocaties. **Graag een reactie van het college op deze wens van de Westlandse VVD.**

Ook zien wij dat de gemeente zich inzet om de meldingsbereidheid te vergroten. De Westlandse VVD wil dit graag inzichtelijk hebben. **Wat wordt er daadwerkelijk gedaan om dit te bewerkstelligen?**

En nu we het toch over fietsen hebben: In de afgelopen maanden is duidelijk geworden dat er veel ongelukken gebeuren waar zogeheten “Fatbikes” bij betrokken zijn. Wat hierbij opvallend is (blijkt uit ziekenhuis-cijfers), is de ernst van de kwetsuren en de lage leeftijd van de berijder. Ook in het Westland rijden veel “jeugdigen” op deze Fatbikes. **Heeft het college al zicht op het aantal ongelukken in Westland waarbij Fatbikes betrokken zijn en ziet het college mogelijkheden om, vooruitlopend op de landelijke wetgeving, beleid hierover op te nemen in het nieuwe gemeentelijke fietsbeleid 2025?**

Ondermijning.

In deze begroting is ook dit jaar een stevige paragraaf opgenomen ter bestrijding van ondermijning. In de krant lezen wij dat er slechts mondjesmaat successen worden geboekt. De Westlandse VVD heeft zich hard gemaakt voor bewustwording, herkennen van signalen en de groei van de weerbaarheid tegen ondermijnende activiteiten. Zonder inzichten en reflectie weten we alleen niet in hoeverre de genomen maatregelen ook daadwerkelijk effect hebben. **Kan de raad periodiek een overzicht ontvangen waarmee wij op de hoogte worden gehouden van de opbrengsten van ons huidige beleid ten aanzien van de aanpak van ondermijnende criminaliteit?** En: in de 2^{de} afwijkingenrapportage lezen wij dat er minder geld nodig zou zijn voor de aanpak van ondermijning, omdat activiteiten op andere wijze gefinancierd worden. **Wat de Westlandse VVD betreft blijft dit geld wel gewoon beschikbaar voor de aanpak van ondermijning, kan het college dit toezeggen? Ditzelfde geldt voor de 100.00 euro die minder is uitgegeven aan fysieke veiligheid, blijft ook dit budget gewoon gereserveerd voor de aanpak fysieke veiligheid?**

Een leefbaar Westland

Kust en recreatie

Het Westland is een plek waar Westlanders, maar ook een hoop anderen, graag genieten van de zon, de zee en de mooie stranden. De kuststrook maakt ons gebied tot een bijzondere plek. Slechts een paar honderd meter achter die kuststrook wordt onze gemeente gekenmerkt door woningen, bedrijven, kassen en groen. Veel van de kleinere kassen staan leeg. Begin dit jaar heeft de gemeenteraad een brainstorm gehad over planvorming rondom optimalisering van het toekomstig grondgebruik van deze gebieden. Ook het vergroten van ons recreatie-areaal is hier ter sprake gekomen. Wij zijn blij met deze vorm van strategisch denken over ons toekomstig grondgebruik. Dit om Westland leefbaarder, groener en ook interessanter als recreatieomgeving te maken. In de uitvoeringsagenda Kust van het college lezen we dat ook het college nadenkt over de inzet van het achterland en om daar ruimte te bieden voor recreatie en natuur om zo de druk op de kust als recreatiegebied te verlichten. **Heeft het college hier al concrete plekken voor op het oog?**

Een betaalbaar Sociaal Westland

Een betaalbaar sociaal Westland is niet alleen een wens maar een noodzaak. In een tijd waarin de zorg voor jong en oud, maar ook de zorgkosten enorm toenemen, is het cruciaal dat wij als Westland de juiste stappen zetten om de kosten in het sociaal domein te beheersen. De gehele raadsperiode zien wij de groei in kosten aankomen, diverse raadsfracties roepen al een tijd om maatregelen, maar concrete acties blijven tot op heden uit. Sterker nog, de 2% bezuinigingsopgave is gedekt vanuit de reserves!

De Westlandse VVD vindt het nu echt tijd voor concrete acties. Als gemeente moeten wij op dit moment onze middelen effectief inzetten, prioriteiten stellen en streven naar een evenwichtige begroting, zodat wij in de toekomst ook zorg en ondersteuning kunnen blijven bieden aan Westlanders die dat echt nodig hebben. **We verwachten hiervoor voor de Voorjaarsnota een concreet voorstel van het college.**

Om het college een handje te helpen, heeft de Westlandse VVD zelf ook nagedacht over mogelijke oplossingen. Geïnspireerd op het Fietsbank-initiatief dat dit voorjaar werd geïntroduceerd, willen wij het college vragen de volgende optie te onderzoeken:

- **Is het niet mogelijk een soortgelijke actie op te starten? Het laptop-initiatief. Te beginnen met de laptops van de gemeente die vervangen dienen te worden en kunnen worden geschonken aan hen die het nodig hebben. Hiermee kan direct de oorspronkelijke computer-regeling worden aangepast. Bij succes kunnen ook bedrijven hierbij betrokken worden. Hiervoor zullen wij ook een motie indienen.**

Vervolgens zouden wij graag weten welke Westlanders nu gebruik maken van o.a. deze computerregeling, maar ook de overige inkomensregelingen. Half oktober lazen wij op nu.nl namelijk het volgende bericht: “Hoewel het aantal mensen in armoede afneemt, zakt een groep werkende armen juist dieper onder de armoedegrens in Nederland. Het gaat bijvoorbeeld om mensen die weinig uren werken en niet in beeld zijn bij hulpinstanties.” **Kan het college aangeven of deze mensen in Westland in beeld zijn? En zo ja, hoe wij deze mensen helpen?** In de begroting lezen we terug dat één van de doelen is om onze sociale voorzieningen nóg meer onder de aandacht te brengen, de Westlandse VVD hoopt dat hiermee bedoeld wordt dat we deze voorzieningen beter onder de aandacht willen brengen bij de groep werkende armen en niet bij de mensen die deze voorzieningen toch wel weten te vinden.

Vaccinaties

De vaccinatiegraad in Nederland daalt al enkele jaren. Naar aanleiding hiervan heeft de Westlandse VVD eerder dit jaar vragen gesteld over de vaccinatiegraad in Westland. Deze lag voor DKTP en BMR nog boven het landelijke gemiddelde, maar er was wel sprake van een dalende trend en ligt onder de kritische grens van 95%. Tijd voor actie dus wat de Westlandse VVD betreft, maar in de begroting is hier niets over terug te lezen! **Heeft het College reeds zicht op welke aanvullende maatregelen er hierop worden ingezet?**

In het kader van maatregelen, introduceerde de landelijke VVD samen met D66 het voorstel om kinderen die niet zijn gevaccineerd te kunnen weren bij de kinderopvang. Crèches zouden verplicht kunnen worden om kinderen te weigeren die niet meedoen aan het rijksvaccinatieprogramma.

Hoe kijkt het College naar dit voorstel?

Ondernemend Westland

Westlanders zijn ondernemend. Ondernemers willen vooruit en dit het liefst met zo min mogelijk gedoe. Onze (landelijke) wetgeving en ons huidige vestigingsklimaat is complex, ondoorzichtig en tijdrovend. Er staan veel bedrijfspanden in Westland (voornamelijk winkels) leeg. Er zijn tal van ondernemers die vooruitstrevend, initiatiefrijk en vaak creatieve plannen hebben om te investeren in een mooier Westland.

De Westlandse VVD pleit dan ook voor optimale ondersteuning van ondernemend Westland. Binnen de grenzen van de wetgeving pleit de VVD ervoor dat ambtenaren samen met deze ondernemers de grenzen opzoeken van datgene wat gedaan kan worden om Westland vooruit te helpen. Vaak lopen deze ondernemers vast in een “woud” van regels. Waar kunnen onze hardwerkende ondernemers terecht op het moment dat zij hierin vastlopen? **Is er bijvoorbeeld een soort ondernemers-vip-lijn waar zij snel een vast contactpersoon aan de lijn kunnen krijgen en die bijvoorbeeld ook 1 avond in de week bereikbaar is?** Overdag wordt er immers altijd hard gewerkt!

Uiteraard moeten onze ondernemers zichzelf ‘verkopen’, maar de gemeente kan hierin wel een faciliterende (in plaats van frustrerende!) rol spelen. De gemeente moet wat de Westlandse VVD betreft zorg dragen voor de juiste randvoorwaarden en 1 van deze randvoorwaarden is goede bereikbaarheid en vindbaarheid van onze dorpscentra. Wat we nu bijvoorbeeld in het centrum van Naaldwijk zien gebeuren, is dat bezoekers automatisch richting de parkeergarages bij winkelcentrum De Tuinen geleid worden, waardoor er minder aanloop is richting het ‘oude’ centrum (in het kader hiervan kunnen wij uiteraard ook niet wachten op de nieuwe Naald en de daaropvolgende ontwikkeling van het Verdi-gebied). **Kan het college hier iets doen aan bijvoorbeeld de bewegwijzering?**

Een duurzaam Westland

Westland is op energiegebied een hotspot. We zitten vooraan met aardwarmte en krijgen misschien wel een kerncentrale als goede buur. Onze glastuinbouw vangt de klappen op het net op en voorziet 10% van de huishoudens van energie met de WKK's. Tegelijkertijd zien we energiecollectieven ontstaan op bijvoorbeeld Honderland, de lucht kleurt roze van de led-verlichting - ons Westerlicht - en we hebben zelfs een enkele windmolen, maar al die windmolens op zee vinden misschien wel een aanlandingslocatie in het Westland. Kortom, het Westland doet mee op energiegebied, en flink ook.

Het woord netcongestie komt in het Westlandse woordenboek gelukkig nog niet voor, maar dat wil niet zeggen dat we achterover kunnen leunen. En ondanks al die goede bedoelingen en de broodnodige verduurzaming blijven twee belangrijke woorden iedere keer weer terugkomen: betaalbaarheid en leveringszekerheid. En daar wringt soms de schoen, ook voor ondernemers. Want het is niet altijd goedkoper, het is niet altijd even zeker, maar voor het verhaal van de ondernemer, voor het product en uiteindelijk de toekomst (ook van het bedrijf) wel. Want de glastuinbouw heeft zich zelf tot doel gesteld volledig klimaatneutraal te zijn in 2040.

Maar hoe gaat ook de gebouwde omgeving hiervan profiteren? Welke projecten zijn er inmiddels van bijvoorbeeld aardwarmte voorzien? Welke verduurzamingsprojecten heeft de gemeente beschikbaar voor de inwoners van Westland? Voorzitter, we moeten de verduurzamingsslag allemaal maken, maar we moeten hem wel meemaken. Kortom, geen overhaaste beslissingen, maar wel stappen voorwaarts.

Wonen in Westland voor alle generaties

Bouwen

Westlanders zijn stekvast, wij willen graag in onze heerlijke gemeente blijven wonen en genieten van wieg tot graf! Wie kan ons ongelijk geven, dit is natuurlijk de beste plek om te leven en te wonen. Helaas zijn veel jongeren gedwongen om het Westland te verlaten, omdat zij geen geschikte woning kunnen vinden. Ouderen kunnen op hun beurt niet doorstromen naar een geschikte, kleinere woningen en houden daardoor vaak onbedoeld een eengezinswoning vast.

De focus van de gemeente ligt voor een deel op de urgente woonbehoefte van deze Westlander. Het blijkt uitermate complex om snel, zonder tergend lange bezwarenprocedures snel betaalbare woningen voor onze starters uit de grond te stampen. Tegelijkertijd staat de betaalbaarheid van onze woningen enorm onder druk. Op 24 oktober 2024 kopte het AD nog in de krant "Kadaster: slechts 23 procent huizen in Westland betaalbaar voor modaal stel". Wij begrijpen dat het hier gaat om koopwoningen en dat de markt zijn werk doet. **Toch vragen wij of het college hierop een reflectie kan geven: zijn er mogelijkheden om het tij te keren? Zijn er andere gemeenten die hier ook mee te maken hebben en kunnen wij daar lering uit trekken?**

Ondanks dat de betaalbaarheid onder druk staat, zien we ook dat de gemeente haar best doet om starters te helpen door middel van startersleningen en ook is het mogelijk om koperskortingen te stapelen. **In het verlengde daarvan vraagt de Westlandse VVD zich af van welke factoren het gaat afhangen of in 2025 ook daadwerkelijk de eerste stappen gezet kunnen worden in een gemeentelijke actieve rol bij kortingsconstructies, zoals het wooninvesteringsfonds?**

Ook lazen we onlangs dat Maassluis als eerste gemeente in Zuid-Holland een subsidie heeft gekregen voor de bouw van middeldure huurhuizen. **Is het college bekend met deze subsidie en welke acties in gang gezet moeten worden om ook aanspraak te kunnen maken op zo'n subsidie?**

De Westlandse VVD is van mening dat we discussies over het mogelijk maken van hoogbouw niet uit de weg moeten gaan. In de hoogte bouwen is in de toekomst wellicht onontkoombaar om te kunnen blijven voorzien in de almaar stijgende woningbehoefte in Westland. Dit uiteraard wel met behoud van de unieke uitstraling van onze dorpskernen. De bouwplannen op het Floraterrein zijn hier een goed voorbeeld van. **Is bij het college bekend wat het toevoegen van meer hoogbouw in woningbouwprojecten doet met de betaalbaarheid van huizen en de businesscase van ontwikkelaars?**

Maar: meer woningen betekent meer mensen, meer auto's, meer fietsen, meer kinderen, meer afval en ga zo maar door. Het bouwen van woningen is onlosmakelijk verbonden met de omvang van ons voorzieningennetwerk. Het aantal scholen en sportverenigingen, de hoeveelheid groen en het aantal huisartsen moet meegroeien met de hoeveelheid woningen. En dit betekent ook dat we ons wegen- en fietsnetwerk hierop aan moeten passen.

Een bereikbaar Westland

De bedrijvigheid in het Westland begint al vroeg, maar dat zorgt op het gebied van de bereikbaarheid regelmatig voor problemen. Wegen staan al op vroege tijdstippen vast en de doorstroming is niet soepel. De bereikbaarheid van onze gemeente is echter van groot belang voor zowel ondernemers, werknemers en bewoners. De Westlandse VVD is verheugd om te zien dat de mobiliteit van het Westland in de komende jaren wordt verbeterd en er o.a. meer en betere fietspaden worden gerealiseerd. Hiermee maken we het fietsen aantrekkelijker en dit kan de druk op de wegen weer

verlagen. Ook het investeren in inwoners om veilig verkeersgedrag te realiseren kan op onze goedkeuring rekenen.

Één irritatie moet ons in het kader hiervan nog wel van het hart: We kennen allemaal het gevoel wel wanneer je in de ochtend naar je werk rijdt volgens je vaste route en dat de weg ineens is afgezet: een onaangename verrassing waardoor je ineens te laat bent.

Natuurlijk snappen we allemaal dat wegwerkzaamheden soms noodzakelijk zijn. Alleen komen ze wel altijd op het verkeerde moment en duren ze voor het mooie net iets te lang. Nogmaals willen we hier het werk-met-werk principe benadrukken, zodat de weg maar één keer dicht hoeft voor verschillende werkzaamheden. Daarnaast zou een digitale kaart van wegwerkzaamheden het ongemak kunnen verlichten. Op deze digitale kaart op de gemeentelijke website zouden dan in één oogopslag alle grote, maar vooral ook de kleine, werkzaamheden te zien zijn. Ook nutsbedrijven zouden hierop bijvoorbeeld hun werkzaamheden aan kunnen geven, zodat dit alles goed op elkaar kan worden afgestemd. **Graag een reactie van het college op dit voorstel.**

Ambtenaren in Westland

Tot slot, we zien dat veel ambities niet waar gemaakt kunnen worden vanwege personeelstekort. Ook wordt doorlopend in de politieke arena geroepen dat er wel bezuinigd kan worden op ons ambtenarenapparaat. De hoeveelheid plannen in onze programmabegroting laat zien dat er veel werk aan de winkel is. Zonder deze ambtenaren komt er helemaal niets terecht van deze plannen. Maar laten wij, raadsleden, nu ook eens zorgen dat onze ambtenaren zich kunnen focussen op deze plannen!

Slot

De Programmabegroting 2025 - 2028 vormt een belangrijke stap voorwaarts in onze ambitie om het Westland leefbaarder, bereikbaarder, veiliger en groener te maken. Deze begroting weerspiegelt niet alleen de gezamenlijke visie van de coalitie, maar ook de waardevolle inbreng van de oppositie. In een tijd waarin de uitdagingen en tegenstellingen wereldwijd toenemen, zijn wij vastbesloten om compromissen te sluiten en samen te werken aan een toekomst waarin alle inwoners van Westland profiteren. Samen kunnen we het Westland laten groeien en bloeien, nu en in de jaren die komen.